

UNIVERSITATEA CREȘTINĂ PARTIUM

RECTOR
Dr. János Szabolcs

**INSTRUCȚIUNI PROPRII
DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE
ÎN MUNCĂ**

**PENTRU
UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR**

NR. 004

Conform art. 20 din Legea Securității și Sănătății în Muncă Nr. 319/ 2006 a prevederilor art. 15 punctul 7 H.G. 1425/ 2006 modificată și completată cu prin HG 955/2010 Norme Metodologice de aplicare a legii Securității și Sănătății în Muncă Nr. 319/2006 se reglementează modul de efectuare a instructajelor de securitate și sănătate în muncă – cele trei forme de instruire – instruire introductiv generală, instruirea la locul de muncă și instruirea periodică.

ORADEA
2015

1. PREVEDERI GENERALE

1.1 CONȚINUTUL INSTRUCȚIUNILOR

Art. 1. Prezentele instrucțiuni sunt elaborate în conformitate cu prevederile Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 și H.G. 1425/2006 Normele metodologice de aplicare a Legii 319/2006, modificată și completată prin HG. 955/2010 ca măsură legislativă de realizare a securității muncii pentru unitățile de învățământ.

Art.2. Conținutul instrucțiunilor proprii particularizează și concretizează măsurile de prevenire a accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale, în raport cu condițiile reale desfășurate în unitățile de învățământ.

1.2 SCOPUL INSTRUCȚIUNILOR

Art. 3. Scopul instrucțiunilor proprii este detalierea și particularizarea prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 și Normele metodologice de aplicare a Legii 319/2006, modificată și completată prin HG. 955/2010 standardelor și altor reglementări în domeniu, la condițiile concrete de executare a activităților, astfel încât să fie stabilite modalitățile de acțiune pentru prevenirea tuturor riscurilor posibile de accidentare și îmbolnăvire profesională.

Art. 4. Măsurile cuprinse în prezentele instrucțiuni au ca scop prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale la nivelul universității și protecția lucrătorilor la factorii de risc care se pot manifesta în unitățile de învățământ.

1.3 SPAȚIUL DE APLICARE

Art. 6. Instrucțiunile proprii ca măsuri legislative de realizare a securității muncii, cu arie de aplicabilitate restrânsă la emitentul lor, sunt obligatorii pentru tot personalul universității

1.4 MODUL DE REVIZUIRE ȘI COMPLETARE

Art. 7. Instrucțiunile proprii se revizuiesc periodic și se modifică ori de câte ori este necesar, ca urmare a modificărilor de natură legislativă sau tehnologică.

Art. 8. Modificările organizatorice, administrative, nu impun nicio revizuire.

2. ATRIBUȚIILE ȘI SARCINILE CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE AL UNIVERSITĂȚII

Art. 9. Consiliul de administrație al universității răspunde de respectarea tuturor prevederilor legale în vigoare privind normele de securitate și sănătate în muncă și are următoarele atribuții și sarcini:

- a) să aprobe componența membrilor comisiei de securitate și sănătate în muncă la nivelul universității și planul de activitate al acesteia;
- b) să controleze și să organizeze, după caz, instruirea personalului didactic, ajutător, tehnic, economic și administrativ în vederea respectării în toate împrejurările a instrucțiunilor de securitate și igiena muncii;
- c) să numească pentru fiecare spațiu didactic de instruire (cabine, laboratoare, săli de sport, ateliere etc.) un responsabil (cadru didactic), care să ia măsuri și să răspundă de respectarea normelor de securitate și sănătate în muncă
- d) să dispună și să organizeze puncte sau cabinete de protecția muncii dotate cu aparatură și cu materialul didactic necesar pentru efectuarea instructajelor de securitate și sănătate în muncă;
- e) să controleze periodic modul în care se efectuează instructajul de securitate și sănătate în muncă.
- f) să vegheze și să urmărească asigurarea condițiilor corespunzătoare desfășurării procesului de învățământ (materiale didactice, mobilier și alte dotări), să ia măsuri pentru asigurarea iluminatului, microclimatului și ventilației în săli de clasă, laboratoare și alte locuri de muncă, conform normelor în vigoare;
- g) să verifice și să ia măsuri pentru menținerea sub limita maximă admisă a tuturor noxelor la locurile de muncă, pentru prevenirea îmbolnăvirilor profesionale;
- h) să urmărească și să asigure, în funcție de specificul locurilor de muncă, pentru studenți și personalul didactic încadrat, echipament de securitate și sănătate în muncă potrivit normelor în vigoare;
- i) să analizeze și să organizeze înregistrarea legală a accidentelor de muncă ce au avut loc și să dispună cercetarea minuțioasă a acestora, luându-se măsurile necesare pentru evitarea repetării lor;
- j) să analizeze planul organizării unor excursii cu studenții sau deplasări cu diferite mijloace de transport, să încredințeze conducerea acestora unor cadre didactice și personal ajutător, să asigure instruirea tuturor participanților pentru a cunoaște modul de aplicare a normelor de securitate și sănătate în muncă pe tot parcursul deplasării și al realizării programului stabilit pentru acțiunea respectivă.

3. SARCINILE ȘI OBLIGAȚIILE RECTORULUI SAU AL DECANULUI

Art. 10. Rectorul universității sau decanulul răspunde de respectarea legislației în vigoare, de aplicarea normelor de securitate și sănătate în muncă în toate compartimentele de muncă și are ca obligații:

- a) să asigure prin măsuri organizatorice instruirea întregului personal și a studenților din instituția de învățământ respectivă în vederea cunoașterii, înțelegerii și aplicării instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă.
- b) să întocmească și să supună aprobării Consiliului de administrație al universității planul de măsuri anual cu privire la respectarea și aplicarea normelor de securitate și sănătate în muncă.
- c) să asigure și să repartizeze, în timp util, dispozitivele și materialele de protecție, echipamentul de protecție și de lucru, materialele igienico-sanitare, imprimatele necesare (fișele individuale de instruire, procesele-verbale etc.), respectând normele în vigoare;
- d) să asigure buna funcționare a instalațiilor sanitare, de ventilație, iluminat, încălzire etc.;
- e) să anunțe Consiliul de administrație de orice accident de muncă precum și măsurile întreprinse pentru evitarea repetării;
- f) să asigure condiții pentru desfășurarea activității comitetului de securitate și sănătate în muncă constituită la nivelul universității și să colaboreze cu membrii acestei comisii;
- g) să confirme, prin decizie sau în scris, responsabilii stabiliți pentru diferite comportamente în care se organizează activități universitare și extrauniversitare, să sancționeze orice abatere de la legislație și normele de securitate și sănătate în muncă.

4 SARCINILE ȘI OBLIGAȚIILE CADRELOR DIDACTICE

Art. 11. Profesorii răspund de respectarea legislației de securitate și sănătate în muncă în cadrul spațiilor de învățământ, laboratoare, săli de gimnastică și al altor locuri de muncă din raza lor de activitate, având următoarele sarcini și obligații:

- a) în cabinete, laboratoare, săli de gimnastică și celelalte locuri de muncă să afișeze, în dreptul fiecărei instalații sau utilaje, instrucțiunile de folosire ale acestora și măsurile de securitate și sănătate în muncă aferente;
- b) să întocmească instrucțiuni de de securitate și sănătate în muncă specifice locurilor de muncă, în funcție de caracteristicile aparatelor și instalațiilor existente, precum și de condițiile concrete în care se desfășoară activitatea respectivă. Pentru utilajele și mașinile noi, fără prevederi în normele departamentale de securitate și sănătate în muncă, se vor elabora instrucțiuni proprii, iar la locurile de muncă se vor afișa plăci avertizoare și afișe sugestive;

- c) să efectueze instructajul de de securitate și sănătate în muncă potrivit normelor și măsurilor de protecție specifice locurilor de muncă respective;
- d) să asigure însușirea de către studenți a cunoștințelor și formarea deprinderilor practice profesionale cu respectarea normelor de securitate și sănătate în muncă, să nu admită la lucru nicio persoană care nu a fost instruită sau care nu și-a însușit cunoștințele necesare de securitate și sănătate în muncă.;
- e) să asigure o bună funcționare a dispozitivelor de protecție, a echipamentului de protecție și de lucru, răspunzând de aplicarea tuturor măsurilor de apărare individuală la locurile de muncă;
- f) să interzică studenților părăsirea sau schimbarea locului de muncă fără aprobarea conducătorului de lucrări. În timpul pauzelor se vor respecta prevederile regulamentului de ordine interioară, privitor la circulația și staționarea persoanelor în cadrul unităților didactice;
- g) să anunțe conducerea instituției de învățământ în legătură cu orice accident de muncă.

5. INSTRUCȚIUNI DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ SPECIFICE SĂLILOR DE CLASĂ ȘI BIROURILOR

Art. 12. Fiecare angajat și student trebuie să cunoască și să aplice instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă la locul de muncă în care își desfășoară activitatea.

Art. 13. Se urmărește asigurarea condițiilor de iluminat și microclimat în spațiile și locurile de organizare a activităților instructiv-educative și în birouri.

Art. 14. Starea mobilierului din dotare se controlează periodic și se iau măsuri pentru repararea sau îndepărtarea obiectelor deteriorate care pot produce accidente.

Art. 15. Tablourile și vitrinele din sălile de clasă și birouri precum și tablele din sălile de clasă trebuie ancorate și fixate bine, pentru prevenirea accidentelor care pot fi provocate de căderea acestora.

Art. 16. Pardoselile din încăperi trebuie să fie întreținute, iar urmele de ulei și apă trebuie înlăturate pentru a se evita alunecările. Orice defecțiune în pardoseli va fi semnalată (spărturi sau rupturi de linoleum, covoare, etc.) pentru a se evita împiedicările.

Art. 17. Înainte de folosirea unui scaun, trebuie controlată starea lui, după care se potrivește într-o poziție stabilă, evitându-se așezarea pe marginea lui.

Art. 18. Înainte de îndepărtarea unui scaun de birou, trebuie să se asigure că nu există pericol de a se răsturna sau a lovi altă persoană.

Art. 19. Este interzisă mișcarea de legănare pe două din picioarele scaunului sau de răsturnare pe spate.

Art. 20. Este interzisă urcarea pe scaunul cu melc (rotativ) pentru a lua un obiect aflat la înălțime. Pentru această activitate se recomandă un taburet solid, un podium sau o scară corespunzătoare.

Art. 21. Pentru evitarea accidentărilor, sertarele birourilor, fișetelor sau ale dulapurilor trebuie ținute închise.

Art. 22. În sertare trebuie aranjate obiectele tăioase sau ascuțite (creioane, cuțite, lame etc.) în compartimente separate.

Art. 23. Atunci când se folosește un cuțit de mână, lamă sau cuter pentru tăierea hârtiei, degetele trebuie ținute cât mai departe de tăișul lamei.

Art. 24. La producerea unei tăieturi sau răniri accidentale se va folosi trusa de prim-ajutor sau se va cere intervenție de specialitate.

Art. 25. Când trebuie luat un obiect aflat la înălțime, obligatoriu se va folosi o scară sigură. Este interzisă improvizarea unor podețe din scaune, cutii, sertare, așezate unele peste altele, deoarece, nefiind stabile, se pot răsturna.

Art. 26. Pentru ridicarea obiectelor mai grele, efortul trebuie făcut cu mușchii picioarelor și nu cu mușchii spatelui. Trebuie evitate întinderile rapide ale brațelor și întoarcerile bruște.

Art. 27. Orice deplasare dintr-o încăpere în alta se va efectua atent, cu fața înaintea. Deschiderea ușii se va efectua lent pentru a nu accidenta persoana aflată în imediata apropiere a ei.

Art. 28. În timpul deplasărilor se privește în direcția de mers, iar atunci când se transportă pachete în brațe, acestea nu trebuie să împiedice vizibilitatea.

Art. 29. Angajații și studenții trebuie să cunoască schema de evacuare din clădirea școlii și să conștientizeze necesitatea deplasării în ordine în localul și în incinta universității pentru evitarea accidentelor pe scări, în sălile de clasă, în curte, etc.

Art. 30. Circulația pe scări se va efectua respectându-se următoarele reguli:

- a) se va circula numai pe partea dreaptă;
- b) se va merge încet, unul după altul în șir simplu;
- c) nu se vor verifica documente;
- d) nu se va merge distrat, sărind câte două, trei trepte deodată;
- e) vor fi îndepărtate de pe trepte toate obiectele care ar putea provoca alunecarea;
- f) se va sprijini de mâna curentă;
- g) nu se va citi în timpul urcării sau coborârii scărilor;

Art. 31. La ieșirea din clădire, orice persoană se va asigura în toate direcțiile pentru a nu fi surprinsă de vreun mijloc de transport.

Art. 32. Pentru protecția personalului care face curățenie, cioburile de sticlă vor fi învelite și depuse astfel încât să poată fi ușor identificate de acest personal, de preferat să fie lăsate la vedere.

Art. 33. Personalul tehnico-administrativ este obligat să semnaleze:

- a) orice accident cunoscut în incinta universității;
- b) toate situațiile periculoase de muncă;
- c) toate pagubele materiale produse în urma unui accident.

6. REGULI DE COMPORTAMENT AL STUDENȚILOR

Art. 34. În sala de clasă studenții vor respecta regulamentul sălii/universității. Nu se umblă la instalațiile electrice și la aparatura electrică/electronică fără acordul cadrului didactic;

Art. 35. Studenților li se interzice aplecarea peste pervazul ferestrei, aruncarea obiectelor pe fereastră; se evită conflictele cu colegii și orice mod de a-i lovi voluntar/involuntar;

Art. 36. Nu au voie să aducă/folosească obiecte contondente sau care pot provoca incendii/ accidente: chibrituri, brichete, cuțite, lame, substanțe toxice, pocnitori, petarde etc.;

Art. 37. La recomandarea medicului/familiei iau medicamente numai în prezența cadrului didactic.

Art. 38. Pe holurile universității/ pe scări studenții se vor deplasa pe partea dinspre ferestre pentru a se evita loviturile cauzate de deschiderea ușilor de la clase;

Art. 39. Se încolonează la sfârșitul cursurilor fără a se îngrămădi; Evită conflictele de orice natură cu colegii de grupă sau colegii din alte grupe;

Art. 40. Deplasarea dintr-un loc în altul se face mergând și nu alergând;

Art. 41. În curtea universității activitățile sportive se desfășoară în prezența cadrului didactic; Este interzisă cățărarea pe porți, garduri, clădiri (universitate, atelier);

Art. 42. Curtea și clădirea universității sunt supravegheate pe toată durata cursurilor de un agent de pază căruia studenții/cadrele didactice i se pot adresa pentru soluționarea unor probleme;

Art. 43. Riscurile care pot cauza accidente sunt:

- a) Pardoseala denivelată poate cauza alunecări
- b) Apa (sau alt lichid) împrăștiată pe pardoseală (suprafețe alunecoase) poate duce la pericolul de cădere la aceeași înălțime
- c) Ghivecile cu flori pe suporturi nefixate pot accidenta studenții prin cădere
- d) Caloriferele, instrumentele didactice instabile pot lovi studenții în urma antrenării
- e) Iluminatul insuficient, neuniform poate duce la stare de disconfort și scăderea randamentului
- f) Mobilierul inadecvat (bănci sau scaune neadaptate) pot cauza afecțiuni musculo-scheletice datorită pozițiilor incorecte abordate.
- g) Ventilația insuficientă poate cauza contactarea unor boli contagioase
- h) Cablurile electrice agățate sub bănci/mese pot duce la împiedicarea studenților

7. INSTRUCȚIUNI DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ SPECIFICE LABORATOARELOR DE INFORMATICĂ

Art. 44. Accesul și desfășurarea activităților în laborator se face numai sub supravegherea cadrului didactic.

Art. 45. La punerea sub tensiune a calculatoarelor se vor respecta, în ordine, următoarele prevederi:

- verificarea temperaturii și umidității din laborator;
- verificarea conectării tabloului de alimentare;
- punerea sub tensiune a unității centrale, prin acționarea butonului corespunzător de pe panoul unității centrale;
- punerea sub tensiune a echipamentelor periferice prin acționarea butoanelor corespunzătoare de pe panourile de comandă, în succesiunea indicată în documentația tehnică a calculatorului.

Art. 46. Scoaterea de sub tensiune a calculatoarelor se va realiza în succesiunea inversă celei prevăzute la punerea sub tensiune.

Art. 47. Se interzice îndepărtarea dispozitivelor de protecție ale echipamentelor de calcul.

Art. 48. Se interzice efectuarea oricărei intervenții în timpul funcționării echipamentului de calcul.

Art. 49. Funcționarea echipamentului de calcul va fi permanent supravegheată pentru a putea interveni imediat ce se produce o defecțiune.

Art. 50. Dacă în timpul funcționării echipamentului de calcul se aud zgomote deosebite, acesta va fi oprit și se va anunța un informatician pentru control și remediere.

Art. 51. Punerea în funcțiune a unui echipament după revizii sau reparații se va face numai după ce informaticianul confirmă faptul că echipamentul respectiv este în bună stare de funcționare.

Art. 52. Se interzice conectarea echipamentelor de calcul la prize defecte sau fără legătură la pământ.

Art. 53. Se interzice profesorilor și studenților să intervină la tablourile electrice, prize, fișe, cordoane de alimentare sau orice alte instalații auxiliare specifice.

Art. 54. În timpul funcționării echipamentelor de calcul, ușile de acces în laborator nu se vor bloca sau încuia, pentru a permite evacuarea rapidă, în caz de pericol, a studenților și profesorului.

Art. 55. În cazul unui incendiu în laborator se va acționa cu stingător cu praf și dioxid de carbon.

Art. 56. Se interzice consumul alimentelor pe masa de suport a calculatorului sau deasupra tastaturii.

Art. 57. În timpul lucrului la video-terminale, se va evita purtarea ochelarilor colorați.

Art. 58. Video-terminalele vor fi amplasate în așa fel încât direcția de privire să fie paralelă cu sursele de lumină (naturală și artificială).

Art. 59. Pentru a păstra o poziție de lucru confortabilă și pentru a evita reflexiile și efectul de orbire, utilizatorul trebuie să încline, să basculeze sau să rotească video-terminalul.

Art. 60. Înălțimea optimă a centrului ecranului trebuie să corespundă unei direcții de privire înclinate între 10° și 20° sub planul orizontal care trece la nivelul ochilor.

Art. 61. Înălțimea tastaturii trebuie să asigure în timpul utilizării un unghi între braț și antebraț de minimum 90° .

Art. 62. În poziția așezat, distanța dintre planul de lucru și suprafața de ședere trebuie să fie cuprinsă între 200 mm și 260 mm.

Art. 63. Ecranul, suportul de documentare și tastatura trebuie amplasate la distanțe aproximativ egale față de ochii utilizatorului, respectiv $600\text{mm} \pm 150\text{ mm}$.

Art. 64. Utilizatorul sistemului de calcul trebuie să cunoască necesitatea și posibilitățile de reglare a echipamentelor și mobilierului de lucru

Art. 65. Amenajarea sistemelor de calcul în laborator trebuie realizată astfel încât să se asigure:

- accesul ușor și rapid al studentului la sistemul de calcul;
- accesul ușor și rapid al personalului de întreținere la toate părțile echipamentelor, la pozițiile cablurilor și prizele electrice, fără întreruperea activității în desfășurare sau cu o întrerupere minimă;
- un spațiu de lucru care să răspundă nevoilor de spațiu personal, de comunicare între indivizi și intimitate.

Art. 66. Conductorii electrice și cablurile trebuie să respecte următoarele condiții :

- să nu prezinte risc de electrocutare la trecerea pe planul de lucru sau pe sol;
- să aibă o lungime suficientă pentru a se adapta la nevoile reale și previzibile ale utilizatorilor, inclusiv în cazul unei reamenajări a încăperii;

- să asigure accesul ușor, iar întreținerea să se efectueze fără întreruperea activității;
- conductorii electrici nu vor traversa căile de acces fără a fi protejați împotriva deteriorărilor mecanice.

Art. 67. La utilizarea imprimantelor se va evita atingerea părților fierbinți.

Art. 68. Orice intervenție în timpul funcționării imprimantelor, permisă în documentația tehnică, se va realiza cu luarea măsurilor de evitare a antrenării părților corpului de către imprimantă.

Art. 69. La terminarea lucrului, echipamentele vor fi deconectate de la rețeaua de alimentare.

Art. 70. La încheierea programului de lucru, se vor lua măsuri de deconectare a tablourilor de alimentare cu tensiune a echipamentelor din laborator. Se vor face verificări asupra lichidării oricăror surse de foc. Aceste obligații revin ultimului profesor care are ore în laborator în ziua respectivă.

Art. 71. Pentru prevenirea accidentelor prin electrocutare în laboratoare se iau următoarele măsuri de securitate și sănătate în muncă:

- a). Toate părțile metalice care pot intra accidental sub tensiune se vor lega la centura de pământ.
- b). Elementele sub tensiune vor fi protejate de carcase, împiedicându-se astfel atingerea acestora.
- c). Tablourile electrice de alimentare cu tensiune vor fi prevăzute cu siguranțe fuzibile calibrate sau întrerupătoare de protecție automate și se interzice folosirea sârmelor groase, a cuielor etc., în locul siguranțelor calibrate.
- d). La alimentarea aparatelor electrice portative se vor folosi tensiunile reduse prevăzute în normele de electrosecuritate.
- e). Instalațiile electrice și aparatele din laborator se vor revizui periodic de către un personal calificat.
- f). Studenților nu li se permite efectuarea manevrelor de conectare/deconectare a întrerupătoarelor automate, butoanelor și comutatoarelor de pe tablourile electrice de alimentare cu tensiune.
- g). Stațiile de amplificare, aparatele și utilajele electrice vor fi instalate numai în încăperi uscate și curate; alimentarea acestora, prin derivații provizorii, de la tabloul de distribuție este interzisă.
- h). Se interzice utilizarea mașinilor și utilajelor la puteri nominale mai mari decât suportă rețeaua.

Art. 72. În caz de electrocutare, măsurile de prim ajutor trebuie luate în funcție de starea în care se găsește accidentatul, astfel:

a). Scoaterea rapidă a accidentatului de sub tensiune prin întreruperea circuitului respectiv, cu respectarea tuturor prevederilor din normele în vigoare, deoarece, dacă accidentatul este atins de o persoană înainte de scoaterea lui de sub tensiune, aceasta poate fi electrocutată.

b). Cel care oferă ajutorul va folosi obiecte din materiale uscate, rău conducătoare de electricitate (țesături, funii, prăjini, mănuși, covoare și galoși de cauciuc etc.), iar la instalațiile de înaltă tensiune este obligatorie folosirea mănușilor și a cizmelor din cauciuc electroizolant; îndepărtarea conductoarelor căzute la pământ se va face cu o prăjină uscată din lemn, iar ruperea lor se face prin lovirea, de la distanță, cu corpuri rău conducătoare de electricitate.

c). În cazul în care accidentatul este în stare de leșin, trebuie chemat imediat un medic sau „*Salvarea*”; până la sosirea acestora, persoana accidentată se va așeza într-o poziție comodă, liniștită, îmbrăcămintea îi va fi desfăcută pentru facilitarea respirației, accidentatului dându-i-se în același timp să miroasă o soluție de amoniac; dacă accidentatul a încetat să mai respire sau respiră anormal, rar, convulsiv, i se va face imediat respirație artificială.

d). ***Pentru reanimarea accidentatului, fiecare secundă este prețioasă.*** Dacă scoaterea de sub tensiune și începerea respirației artificiale se fac imediat după electrocutare, readucerea la viață reușește de cele mai multe ori. De aceea, primul ajutor trebuie acordat fără întârziere, chiar la locul accidentului.

Art. 73. La încheierea programului de lucru, se vor lua măsuri de deconectare a tablourilor de alimentare cu tensiune a echipamentelor din laborator.

8. MĂSURI DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ ÎN BAZELE SPORTIVE SAU DE EDUCAȚIE FIZICĂ, ÎN TIMPUL DEPLASĂRII STUDENȚILOR ÎN AFARA ȘCOLII.

Art. 74. Conducerea instituției de învățământ trebuie să asigure condiții igienico-sanitare corespunzătoare pentru buna desfășurare a activităților de educație fizică și sport, măsuri de bună funcționare a sălilor de educație fizică, a instalațiilor și aparaturii cu care sunt dotate.

Art. 75. În timpul desfășurării lecțiilor de educație fizică și de activități sportive, toți studenții trebuie să posede echipament adecvat anotimpului și condițiilor atmosferice în care se desfășoară activitatea.

Art. 76. Înainte de începerea lecțiilor profesorul de educație fizică va verifica starea aparaturii și instalațiilor din sala de educație fizică și de pe terenurile de sport. Nu se va admite efectuarea exercițiilor la instalații și aparate defecte.

Art. 77. Studenții bolnavi sau parțial inapți pentru activitatea fizică vor anunța profesorul și nu vor executa exercițiile care le-ar periclita sănătatea.

Art. 78. Pauza dinaintea orei de educație fizică este afectată echipării și deplasării la locul de desfășurare a activității (teren, sală). În această pauză nu este indicat să se consume alimente, pentru a nu avea tulburări digestive.

Art. 79. Intrarea în sală (pe teren) se face în prezența profesorului, studenții aliniindu-se în formația și la locul stabilit.

Art. 80. Studenții scutiți medical, au următoarele îndatoriri:

- a) vor verifica dacă pe teren (în sală) nu sunt obiecte, instalații și aparate care ar putea pune în pericol sănătatea studenților;
- b) vor ajuta profesorul când sunt solicitați.

Art. 81. Se interzice participarea la ore cu lăncișoare, brățări, cercei cu diametre prea mari și alte obiecte care ar putea pune în pericol integritatea corporală: ace, agrafe, obiecte tăioase etc.

Art. 82. Studenții au obligația ca în timpul orelor să execute numai exercițiile indicate de profesor și să respecte regulile de joc.

Art. 83. În timpul deplasării sau al activității studenții nu au voie să-și pună piedică, să iasă brusc în fața celorlalți, pentru a nu provoca busculade.

Art. 84. Studenții au obligația să înceteze activitatea și să anunțe profesorul ori de câte ori sesizează defecțiuni sau deteriorări la materialele sau instalațiile utilizate.

Studentilor le este interzis să se agațe de porțile de handbal, de coșurile de baschet sau orice fel de bare care nu prezintă securitate.

Art. 85. Nu se va umbla la prize, instalații și aparatura electrică. Se va păstra curățenia în sală, pe teren, în clasă, grupuri sociale și orice alt loc de desfășurare a activității.

Art. 86. Pentru pagubele provocate în mod voit sau lipsuri la materiale, răspunderea va reveni celui în cauză sau întregii grupe.

Art. 87. Studenții sunt obligați să respecte regulile de circulație și măsurile de prevenire a accidentelor de circulație în situațiile în care se deplasează pe drumurile publice. Se vor respecta măsurile PSI, fiind interzisă aprinderea focului în locuri nepermise.

Art. 88. În cazul în care se vor găsi obiecte periculoase (cartușe, grenade etc.) sau instalații avariate care pot provoca accidente (cabluri electrice rupte de vânt sau furtună) se vor ocoli și vor fi anunțate organele în drept.

9. PREVENIREA ACCIDENTELOR ȘI ÎMBOLNĂVIRILOR PROFESIONALE

Art. 89. O instituție de învățământ trebuie să fie un loc de muncă și un mediu de învățare sigur și sănătos.

Art. 90. Dacă la locul respectiv sunt prezente grupuri vulnerabile, trebuie acordată o atenție deosebită și trebuie să se țină seama de necesităților persoanelor cu dizabilități.

Art. 91. Principalele riscuri de accidentare în domeniul educațional sunt alunecările, împiedicările și căderile, managementul antreprenorilor care lucrează în incintă, activitățile de întreținere și securitatea laboratoarelor și atelierelor.

Art. 92. Locurile de muncă din interior, indiferent că sunt clase, cancelarii sau bucătării trebuie să aibă ventilare, iluminat, umiditate și spațiu adecvate și trebuie să fie ținute curate;

Art. 93. Dacă în instituția de învățământ intră vehicule, pentru acestea trebuie să existe trasee clare și, dacă este posibil, pietonii trebuie să fie separați de vehicule;

Art. 94. Zonele pietonale trebuie să fie bine întreținute, în special pavajul. Universitățile trebuie să permită mișcări masive ale persoanelor;

Art. 95. Trebuie acordată o grijă deosebită protecției împotriva căderilor din zone cum sunt balcoanele și scările.

Art. 96. Ferestrele și ușile transparente trebuie să fie marcate clar și construite din material adecvat.

10.1 ALUNECĂRI, ÎMPIEDICĂRI ȘI CĂDERI

Art. 97. În mod normal, alunecările și împiedicările sunt cele mai obișnuite tipuri de accidente și, în instituțiile de învățământ unde pot fi multe persoane care se mișcă într-un spațiu relativ mic, riscul este mai mare decât la alte locuri de muncă. Reducând riscul acestor tipuri de accidente, se reduce numărul de accidente care se produc la universitate.

Art. 98. Cauzele alunecărilor și împiedicărilor și mijloacele de reducere a producerii acestora sunt:

- De mediu (pardoseli, scări, pante etc.)
- De contaminare (apă, alimente, gunoi etc.)
- De organizare (sarcină, cultura securității, etc.)
- Încălțăminte
- Factori individuali (informare și instruire, supraveghere etc.)

Art. 99. Acțiuni pentru eliminarea riscurilor:

- (1) Se nivelează suprafețele neregulate pentru reducerea riscului de împiedicare;
- (2) Se asigură curățenia și prevenirea scurgerilor;
- (3) Se instruesc lucrătorii și studenții pentru identificarea riscurilor potențiale și ce trebuie să facă dacă văd un pericol, de exemplu de alunecare;
- (4) Se aplică practic o politică de „pantofi sensibili”.

10.2 VIOLENȚĂ

Art. 100. Violența în muncă este un incident în care o persoană este abuzată, amenințată sau atacată la locul de muncă și care pune în pericol securitatea, sănătatea, bunăstarea sau performanța în muncă a acesteia. Ea cuprinde insulte, amenințări sau agresiune fizică și psihică, exercitată de persoane din afara organizației împotriva unei persoane aflate la locul său de muncă. Violența poate avea și o dimensiune rasială sau sexuală. Pentru personal, violența este o problemă de securitate și sănătate și trebuie să fie tratată la nivelul organizației. Nu este o problemă a individului.

Art. 101. Lucrătorii sunt expuși cel mai mult riscului de violență atunci când serviciile lor implică:

- (1) Tratarea directă cu studenții,
- (2) Muncă la ore târzii sau de unul singur,

Art. 102. Riscurile trebuie să fie identificate înainte de a începe activitatea. Personalul trebuie să fie informat despre riscurile posibile și să fie instruit corespunzător.

Art. 103. Măsuri de eliminare sau prevenire a violenței din unitățile de învățământ:

- (1) Acolo unde există risc de violență se pot îmbunătăți vizibilitatea și iluminatul, astfel poate fi mai bine controlat accesul la locul de muncă, iar vizibilitatea și intrările pot fi îmbunătățite pentru a permite verificarea vizitatorilor.
- (2) Se înlocuiesc uneltele, instrumentele echipamentele și mobilierul care pot fi folosite ca arme.
- (3) Se vor îmbunătăți măsurile de securitate fizică (de exemplu, alarmele).
- (4) Se va realiza un mediu fizic pozitiv (de exemplu, culorile, controlul atmosferei)
- (5) Profesorii vor prezenta o politică de antiviolență și vor fi instruiți pentru rezolvarea conflictelor.
- (6) Personalul și studenții vor fi informați despre drepturile și responsabilitățile lor.
- (7) Dacă este cazul, se va organiza un comitet de securitate care poate analiza problema violenței.
- (8) Se va îmbunătăți comunicarea dintre lucrători și conducere, în privința violenței.
- (9) Se va trata corespunzător problema violenței în evaluarea riscurilor de accidentare și îmbolnăviri profesionale.
- (10) Se adoptă practici de lucru mai sigure (de exemplu, escortarea colegilor, a celor ce lucrează până târziu, supravegherea studenților de doi membri ai personalului acolo unde este posibil)
- (11) Se vor organiza servicii de consiliere.
- (12) Vizitatorii vor fi supravegheați în incinta universității.
- (13) Se vor prevedea servicii de educație psihologică pentru sfaturi și consiliere.
- (14) Studenții vor fi implicați în elaborarea unei politici de toleranță zero pentru violență, limbaj și comportare discriminatorii, grosolăniei sau hărțuire.
- (15) Se vor încuraja atitudinile pozitive, toleranța și respectul față de ceilalți

Art. 104. Se vor elabora proceduri bine cunoscute care să fie urmate în cazul producerii unui incident violent, în scopul prevenirii unor vătămări suplimentare pentru victimă și limitării deteriorărilor suferite.

Art. 105. Persoana care a fost victima unei violențe sau a fost martoră la un act de violență, nu va fi lăsată singură în orele ce urmează evenimentelor;

Art. 106. Conducerea trebuie să se implice, să manifeste simpatie și sprijin pentru victimă;

Art. 107. Victimei i se va acorda sprijin psihologic imediat, dar și ulterior, în eventualitatea unui stres post-traumatic;

10.3 HĂRȚUIREA

Art. 108. Hărțuirea este un comportament irațional, repetat, asupra unui angajat sau unui grup de angajați, care creează un risc pentru sănătate și securitate. Spre deosebire de violență, care vine de obicei din exterior, hărțuirea se produce între colegi.

Art. 109. Hărțuirea se previne cel mai bine prin dezvoltarea unei culturi a organizației, cu standarde și valori împotriva hărțuirii. Aceasta se poate realiza prin:

- (1) Instruirea tuturor privind hărțuirea;
- (2) Cercetarea întinderii și naturii problemei;
- (3) Formularea unei politici cu indicații clare pentru interacțiunea socială;
- (4) Distribuirea efectivă a standardelor și valorilor organizației la toate nivelurile organizației prin mijloace cum sunt manuale pentru personal, ședințe de informare, ziare;
- (5) Asigurarea ca standardele și valorile organizației să fie cunoscute și respectate de toți angajații;
- (6) Stabilirea unui contact independent pentru angajați;

10.4. AFECȚIUNI MUSCULO-SCHELETICE

Art. 110. Manipularea manuală implică mișcarea unor greutăți mari prin forța mâinilor sau a corpului și trebuie să fie evitată. Afecțiunile profesionale ale membrilor superioare pot apărea datorită unei proiectări ergonomice slabe a locurilor de muncă, de exemplu în activitatea prelungită la calculator la birourile școlii. De asemenea, mutarea echipamentului pentru exerciții fizice poate conduce la dureri de spate.

Art. 111. Activitățile care pot produce afecțiuni musculo-scheletice sunt

- dactilografierea într-o poziție necorespunzătoare,
- mișcări repetate foarte des,
- presiunea manuală directă pe țesuturi ale corpului,
- organizarea proastă a muncii (și modul în care o percep lucrătorii),
- scrisul pe tablă la înălțimi mai mari decât înălțimea umerilor, etc.

Art. 112. Pentru a evita riscurile de afecțiuni musculo-scheletice

- (1) se evaluează riscurile care nu pot fi evitate
- (2) se combat riscurile la sursă
- (3) se adaptează munca la individ
- (4) se înlocuiesc elementele periculoase cu cele nepericuloase sau mai puțin periculoase.
- (5) se elaborează o politică de prevenire globală, coerentă.
- (6) se accentuează faptul că măsurile de prevenire colective au prioritate față de măsurile de prevenire individuale.
- (7) se realizează formarea și perfecționarea adecvate ale angajaților.

BIBLIOGRAFIE

1. LEGEA Nr. 319 din 14 iulie 2006 a securității și sănătății în muncă
2. HOTĂRÂREA nr. 1.425 din 11 octombrie 2006 (*actualizată*) pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006
3. HOTĂRÂREA nr.1.051 din 9 august 2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru manipularea manuală a maselor care prezintă riscuri pentru lucrători, în special de afecțiuni dorsolombare
4. HOTĂRÂREA nr.1.048 din 9 august 2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea de către lucrători a echipamentelor individuale de protecție la locul de muncă.
5. HOTĂRÂREA nr. 1.091 din 16 august 2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru locul de muncă.
6. HOTĂRÂREA nr.971 din 26 iulie 2006 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de muncă.
7. HOTĂRÂREA nr.1.146 din 30 august 2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în muncă de către lucrători a echipamentelor de muncă.
8. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

NOTĂ:

1. Prezenta instrucțiune devine document cu răspundere juridică în cadrul universității din momentul în care rectorul aprobă prin semnătură și ștampilă acest document.
2. Acest document de la data intrării lui în vigoare și până la înlocuirea lui cu un alt document ca urmare a schimbărilor legislative esențiale în domeniul securității și sănătății în muncă la nivel european sau național, este considerat un document de lucru, deci se pot face modificări de conținut la unele articole, înlocuirea unor articole sau ștergeri în totalitate.
3. Modificările se fac de către persoana desemnată cu securitatea și sănătatea în muncă din cadrul universității sau serviciul extern de prevenire și protecție care prestează servicii pe bază de contract către universitate. Modificările de conținut, sau forma nouă a unui articol se realizează prin bararea a articolului respectiv și completarea pe verso articolul modificat.
4. Modificarea se certifică cu semnătura și ștampila rectorului și se trece obligatoriu și data la care intră în vigoare noul conținut.
5. Abrogarea conținutului unui articol din prezenta instrucțiune se face de către persoana desemnată cu securitatea și sănătatea în muncă din cadrul universității sau serviciul extern de prevenire și protecție.
6. Abrogarea se realizează prin bararea articolului respectiv și se certifică cu semnătura și ștampila rectorului.

